

Terítő - az abafáji református templomból

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	8525
Készítés ideje:	1675 - 1700
Készítés helye:	Erdély
Anyag:	vászon
Technika:	ezüstfonallal hímzett; selyemfonallal hímzett
Méret:	hosszúság: 165 cm szélesség: 155 cm

A terítő három oldala ép, a negyedikből valamennyit levágtak, egykor feltehetően négyzet alakú lehetett.

Szélein egymáson áthajló szárú, kétféle virágtő váltakozik, egyik csúcsán szegfű, a másikon gránátalma. Középen szórt, ún. forgórózsa motívumok, középponti rozettából eredő, egy irányban hajló virágszálak két eltérő rajzú változata.

A forgórózsa egyszerűbb, négy virágszálás variációi az itáliai mintakönyvekben is előfordulnak - így például Federico da Vinciolo művében -, de forgórózsa díszíti a győri, nagykőrösi, tordosi (Hunyad m.) református egyházak török terítőinek közepét is. E nyugaton és keleten egyaránt elterjedt motívum magyar változatai láthatók többek között a magyarkirályfalvi (Kis-Küküllő m.) és sepsiszentgyörgyi református egyházak terítőin. (Ld.: Palotay Gertrud: Oszmán-török elemek a magyar hímzésben. Budapest 1940, 114-115. kép.), az Iparművészeti Múzeum Báthory-paplanán a címer körül (Itsz.: 52.1384). A minta leggazdagabb, fantáziadús megoldása az itt bemutatott, az abafáji (Torda m.) református templomból származó terítón figyelhető meg. A motívum különösen Erdélyben volt igen elterjedt. A hímzés rajza, technikája hivatásos tervezőre és hímzőre vall.

Irodalom

- László Emőke: *Magyar reneszánsz és barokk hímzések. Vászonalapú úrihímzések.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2001. - Nr. 252.
- Radvánszky Béla: *Magyar családélet és háztartás a XVI-XVII. században. I. (Reprint).* Helikon Kiadó, Budapest, 1986. - 243. kép
- Szerk.: Végh Gyula: *Erdély régi művészeti emlékeinek kiállítása az Iparművészeti Múzeumban.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1931. - Nr. 519.
- Csermelyi Sándor: *Magyar hímzések kiállításának leíró lajstroma.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1918. - Nr. 115.

